

XI.

DE EXCELLENTIA CULTUS SS. CORDIS

Ex dictis super natura cultus SS. Cordis Iesu, iam eruitur esse cultum excellentissimum. Non tamen incogruum erit aliquantulum inmorari in expositione huius proprietatis, quam aliqui derivatam pertractant ab origine et obiecto sensibili, et spirituali, et a fine (1) Alii vero ab obiecto tantum sensibili et spirituali (2). Nos vero sub aspectu materiali, morali et personali recensemus (3).

Et primo: excellentia materialis sumitur ab obiecto materiali huius cultus, idest, a corde carneo Christi, quod quidem magna excellentia et veneratione dignum est. Si enim totum Corpus Christi est in ratione corporis super naturam physicam perexcellens, iuxta illud: *Speciosus forma prae filiis hominum* (4), ita quod sit tamquam causa exemplaris, cui caeteri homines debebant conformari, ut censent plures Patres exponendo locum: «*Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram*», et tradit Suarez (5); quanta excellentia praeditum erit Eius Cor, quod est quasi pars principalissima Corporis Christi a qua vitam caetera membra sumebant aestimabilissimam? Si causa tum materialis tum efficiens attenditur, excellentissimum est. Materialis quidem, quia ut ait Beda: «*Non enim carnem de nihilo, non aliunde, sed materna traxit ex carne Christus conceptus in utero virginali*» (6); efformatum enim fuit ex purissimo sanguine B. Mariae Virginis. Et efficiens etiam; efformatum namque fuit actione

(1) Vide FRANCO.

(2) MARTORELL, *Theses*, pag. 129.

(3) Sic quaestionem proponit Dr. BALCELLS Magist. Tarraconensis alumnus illius Seminarii Pontificii.

(4) PSAL. XLIV, 3.

(5) *De incarnat.* Disput. V, sect. 2.(6) *Lib. IV, c. 49, in Lucam. III.*

directa et immediata Spiritus S. sicut totum corpus conceptum de Spiritu S. fuit.

Praeterea Cor physicum Iesu est fons unde manavit sanguis in pretium redemptionis nostrae: *Redempti estis... pretioso sanguine quasi agni immaculati* (1); et a quo perenniter manat sanguinis quo abluimur, sanctificamur, et ditamur. Fuit enim illud Cor fons Eucharistiae; sanguis namque quo in Eucharistia quotidie potamur ab ipso et in ipso fuit elaboratus. Quamobrem tam perexcellens illud Cor est, quam aestimabile opus, quod singulis diebus perficitur mediante sanguine, cuius Cor est principium; ideoque exhortamur accedere ad hoc sacrum poculum eadem reverentia, ac si Sanguinem ex eodem Latere Christi manantem adissemus suscepturi, iuxta Chrysostomum: «*Sanguis in craterem, in nostram purificationem, ex immaculato Corde effusus est...; quasi divino et impolluto lateri admotis labiis, sic salutari sanguine participemus*» (2).

Tandem etiam physice est magna excellentia praeditum, quia propter nos lancea vulneratum. Et hoc, tum quia vulnus Cordis excellentiori veneratione dignum est quam stigmata B. Francisci, et transfixio cordis Sanctae Teresiae et caeterae corporis Christi partes plagatae, quas Ecclesia proponit colendas, ex hoc ipso quod Cor est praecipuum corporis organum, tum ex mirabilibus significationibus quae ad vulnus lateris referri solitae leguntur (3), scilicet 1° Ecclesiae institutio ac formatio; 2° mysterium ipsum divinitatis et humanitatis cum Verbo inexplicabili unione copulatae; 3° Ecclesiae redemptio et ablutio; 4° sacramentorum institutio; 5° duplex baptismum, aquae et sanguinis; 6° abundantia gratiae a Christo provenientis (4).

Secundo: altera excellentia est moralis desumpta ab obiecto spirituali huius cultus, quod est affectiones Animae

(1) I, PETRI, I, 19.

(2) Homil. IX, *De Poenitent.*(3) SUAREZ, *De Misteriis Christi*, Disp. XLI, sect. I.(4) Vide *Thes.* MARTORELL, pag. 137.

Christi, et praesertim charitas. Quae quidem excellentia maxima est, si attendatur quod omnia bona nostra, sive naturalia, sive spiritualia, sive gloriosa, a charitate Christi procedunt. Naturalia: nam non solum esse et operari nostrum, sed cuncta naturalia ab ipso et propter ipsum condita sunt. Spiritualia, seu bona gratiae, quae nobis gratis elargitus est; ideoque ex charitate. Unde: *Gratia et veritas per Iesum Christum facta est* (1). Et ideo ab eo velut a capite in nos, qui sumus membra eius, gratia transfunditur: *Unicuique autem nostrum data est gratia secundum mensuram donationis Christi* (2). Et etiam dona gloriae advenient nobis ex charitate Christi; nam gratia est semen gloriae, vel quasi gloria inchoata, et ad hoc praecedat nos ascendendo, ut aperiret coelestem ianuam iuxta illud: *Quia vado parare vobis locum* (3).

Tertio est excellentia personalis, ex hoc quod cultus hic tribuitur personae; unde patet excellentia maxima. Nam quamvis in hoc cultu adoremus Cor carneum et affectiones Animae Christi et praesertim ardentissimam Eius charitatem, non adoramus praecisam a persona, cuius sunt et cor et affectiones et anima, sed finaliter ipsam personam colimus, Verbi, scilicet, a qua inseparabilia remanent; Cor enim Christi subsistit hypostatice in persona Verbi. Inde est quod, adorando Cor physicum et affectiones animae, colamus ipsum Filium Unigenitum Dei, quo nullum dari potest obiectum adorationis, sublimius et excellentius.

(1) I, IOANN. I, 17.

(2) EPH. IV, 7.

(3) IOANN. XIV, 2.

XII.

DE FELICITATE CULTUS SS. CORDIS

Altera huius cultus proprietas est felicitas qua reddit homines iucundos et sacros in eorum nobilissimis facultatibus intellectu, scilicet, et voluntate, quantum in statu viae fas est, ex possessione et cognitione veri summe stabilis, et boni summe appetibilis et summe delectabilis. Cum conditi simus ad hoc ut in aeternum Deum facie ad faciem videamus, et eum cognoscendo amemus, unde perfecta felicitas orietur ex coniunctione dilecti inamissibiliter possessi, mirum non est, si motu quodam naturali ad eum tendamus, sicut corpus leve fertur sursum, et grave deorsum, ut enim ait Augustinus: «Fecisti nos, Domine, ad te». Itaque sicut ea, quae tendunt ad aliquem finem, amoto fine quiescunt, ita nos, adepto Deo, saturabimur. Sed tamen quia Deum, velut ultimum finem hic perfecte minime possidemus, ingemiscimus lacrymantes, non felices, sed moerore confecti; ideo: «Et inquietum est cor nostrum donec requiescat in te». Ideo sicut felicitas absoluta non est viatorum patrimonium, est vere patrimonium relative in quantum, scilicet, eundem Deum, quem intellectu et voluntate in altera vita Sancti attingent, in hac, etsi non aequaliter perfecte, iisdem facultatibus attingunt; unde ex cognitione et amore Dei provenit intellectui et voluntati iustorum viatorum felicitas relative perfecta; nam ait Suarez «beatitudo huius vitae consistit in actibus intellectus et voluntatis, quibus aeterna felicitas vitae futurae maxime participatur» (1). Unde devotio, qua mediante, intellectus altius illustretur contemplatione veritatis et voluntas perfectius compleatur possessione bonitatis, erit absdubio aptissima ut cultores suos iucundos faciat. Talis est devotio SS. Cordis.

Nam primo haec devotio fovet cognitionem Dei exina-

(1) *De actib. human.*, Tract. I, disp. VII, sect. II, n. 3.

niti, nati et passi; stupendorum miraculorum, quae, ut hac nova forma indueretur, operatus est; cognitionem suae coelestis doctrinae, sapientiae, virtutum et operum; cognitionem tandem eorum omnium, quae a Patre didicerat. Unde est quod intellectum satiet et tristitiam ab eo depellens, laetificet; ostendens enim D. Thomas quomodo per contemplationem veritatis tristitia mitigetur, scribit: « quod in contemplatione veritatis maxima delectatio consistit; omnis autem delectatio dolorem mitigat: et ideo contemplatio mitigat dolorem vel tristitiam; et tanto magis quanto perfectius aliquis est amator sapientiae. Et ideo homines ex contemplatione divina et futurae beatitudinis, in tribulationibus gaudent, secundum illud: *Omne gaudium existimate, fratres mei, cum in tentationes varias incideritis* » (1). Et quod est amplius etiam inter corporis cruciatus huiusmodi gaudium invenitur, sicut Tiburtius martyr, cum nudatis plantis super arduas prunas incederet, dixit: « Videtur mihi, quod super roseos flores incedam in nomine Iesu Christi » (2).

Et idem dicendum de voluntate, quam totam explet obiectum cultus huius, Christus, scilicet, Filius Dei sub forma appetibiliore simul et explebiliore humanae voluntatis, amoris, scilicet Verbi divini, cum quo aliquo modo unum efformat cor amans iuxta Dionysium: « Amor est vis unitiva » (3) Et hinc laetitia et complacentia, quam experiuntur colentes Cor Iesu, quod est summum bonum; ut enim scribit Angelicus: « quando affectus, vel appetitus omnino imbuitur forma boni, quod est sibi obiectum, complacet sibi in illo, et adhaeret ei quasi fixum in ipso, et tunc dicitur amare ipsum; unde amor nihil aliud est, quam quaedam transformatio affectus in rem amatam; et quia omne quod efficitur forma alicuius, efficitur unum cum illo, ideo per amorem amans fit unum cum amato, quod est factum forma amantis » (4). Et ideo haec connexio

(1) IACOB. I, 2.

(2) I. II^{ae}, q. XXXVIII, a. 4.

(3) *De divin. nom.*, cap. V.

(4) *III Sent.*, dist. XXVII, quaest. I, a. 1.

et transformatio cum sit persimilis illi quae in gloria efficienda est, certe reddit felices cultores SS. Cordis Iesu.

Ex alio capite ostendi potest felicitas cultorum Cor Iesu; ex promissionibus, scilicet, factis ab ipso Iesu, quas quidem praecipuas sub brevibus sequenti paragrapho adnotabimus.

XIII.

DE MAGNIS GRATIARUM
PRAEMIIS, COLENTIBUS COR IESU PROMISSIS

Cum non parum deserviat concionatori, ut facilius auditores ad amorem et cultum Cordis Iesu perducatur, in rem producere praemia promissa B. Margaritae, pro colentibus illud; huc afferemus ea ut possit quis his argumentis doctrinam exponendam corroborare.

I. Quoad gratias, in genere, ait B. Margarita: «Christum Dominum statuisse Cor suum hominibus patefacere, et hunc thesaurum amoris et misericordiae, gratiarumque omnium ad salutem perfectionemque conducentium reserare eo fine, ut quotquot huic Sacrosancto Cordi debitam reverentiam et amorem adhibere vellent, infinitarum, quas complectitur, gratiarum participes efficerentur » (1).

II. Quoad gratias, ut sui quisque status munera adimplere valeat, legitur: «Saeculares quidem in hac amabili devotione omnia inventient auxilia, ipsorum statui necessaria » (2).

III. Quoad bonum pacis: «Quinimo genus religionis efficacissimum esse doce, quo pax inter dissidentes familias restitui, amor erga me qua calidissimus qua tenerrimus accendi possit » (3).

IV. Quoad solatium laborantibus praestandum: «In hac amabili devotione omnia inventient auxilia..., in laboribus solatium..., in adversis consolationem...» (4).

V. Quoad asylum et in vita et in morte promissum: «In hac amabili devotione inventient... in tota vita, maxime vero ultimo vitae discrimine, refugium optatissimum » (5).

(1) *Vie et Œuvres*, tom. I, pag. 86.

(2) *Ibid.*, tom. II, pag. 286.

(3) *Ibid.*, tom. II, pag. 285.

(4) Tom. II, pag. 286.

(5) Eod. loc.

VI. Quoad benedictiones, hac devotione, omnibus negotiis obtinendas: «In hac amabili devotione inventient coelestes benedictiones in suis negotiis » (1).

VII. Quoad misericordiam in peccatores: «Amantissimus Dominus mihi aperuit cupere se vehementer ab hominibus redamari; seque hoc desiderio excitatum statuisse Cor suum illis manifestare, et hunc thesaurum amoris et misericordiae, gratiarumque omnium ad salutem et perfectionem conducentium reserare... » (2).

VIII. Quoad triumphum de pravis affectionibus: «Commenda (hanc devotionem) fidelibus omnibus ut modum praestantissimum, quo de indomitis animi affectionibus plenum dominium reportent » (3).

IX. Quoad tepiditatem depellendam, amoremque divinum consequendum: «Cura ut haec devotio ubique locorum innotescat, eamque hominibus summe commenda tamquam non modo tutum, sed etiam suave et admodum facile medium verum Dei amorem consequendi » (4).

X. Quod sanctitatem obtinendam: «Quinimo genus religionis efficacissimum esse doce..., quo amor erga me qua calidissimus, qua tenerrimus accendi, denique, et per brevi tempore et ratione quam facillima, virtutis apex obtineri possit » (5).

XI. Quoad certitudinem salvationis: «Divinus magister, ibidem subiungit, mihi spondit, nullum eorum, qui huic Cordi sese dedicaverint, perituro fore » (6).

XII. Quoad eos qui se Sacro Cordi consecraverint: «Neque permittet ullum perire, qui huic Sacro Cordi fuerit consecratus » (7).

XIII. Quoad copiam benedictionum infundendarum locis

(1) Eod. loc.

(2) Tom. I, pag. 86.

(3) Tom. II, pag. 285.

(4) Tom. II, pag. 285.

(5) Eod. loc.

(6) Tom. II, pag. 64.

(7) Tom. II, pag. 199.

in quibus sacra Sui imago exponatur: « Pollicitus est se copiosissime gratias omnes esse concessurum locis illis, in quibus amabilis sui Cordis imago exponatur, ut in his honor ipsi atque amor exhibeatur » (1).

XIV. Quoad fructum, qui ex imaginis Sui expositione in peccatores proveniet: « Ostendit... velle se ut imago Cordis Sui coloribus expressa, fidelium oculis palam exponeretur, quo emolliiri eorum durities, specie tam amabili, posset » (2).

XV. Quoad omnes indiscriminatim hanc imaginem colentes: « Pollicens insuper eos omnes, qui talem imaginem peculiariter colerent, maximis gratiis ab huius divinissimi Cordis plenitudine cumulandos » (3).

XVI. Quoad propagatores huius devotionis: « Qui vero in hanc devotionem propagandam incubuerint, hi amicitiam et coelestes benedictiones huius amabilis Cordis Iesu sibi comparabunt » (4).

XVII. Quoad sacerdotes et religiosos: « Commenda Sacerdotibus et Religiosis ut viam certissimam, qua ad status sui perfectionem perveniant » (5).

XVIII. Quoad animarum pastores: « Animarum pastoribus (commenda) ut instrumentum aptissimum, quo corda saxis duriora ad poenitentiae lacrymas emolliant » (6).

XIX. Quoad familias religiosas: « Cura in primis, ut personae religiosae hanc devotionem amplectantur; ex hoc enim tot tantaque auxilia derivabunt, ut nihil aliud opus sit ad primaeum fervorem instaurandum, et exactissimam regularum observantiam in communitatibus minus ordinatis; illas vero, in quibus absoluta observantia viget, ad perfectionis culmen perducendas » (7).

- (1) Tom. II, pag. 64.
 (2) Tom. I, pag. 87.
 (3) Tom. I, pag. 86.
 (4) Tom. II, pag. 189.
 (5) Tom. II, pag. 285.
 (6) Tom. II, eod. loc.
 (7) Tom. II, pag. 286.

XX. Quoad familias religiosas suam imaginem colentes: « Ille suavem ardentis charitatis unctionem effundet in communitates omnes, in quibus veneratio sui Cordis imagini deferatur » (1).

XXI. Quoad religiosas familias ad praesidia sui Cordis confugientes: « atque in illas, quae ipsius Cordi religionis significationem praestabunt, et sub praesidium speciale ipsius confugient » (2).

XXII. Quoad perseverantiam finalem: « Promitto in excessu misericordiae et in meam fidem recipio, mei Cordis omnipotentem amorem concessurum fore omnibus, qui primis diebus veneris novem mensium subsequentium eucharistico pane refecti fuerint, gratiam poenitentiae finalis; ipsosque nec in peccato decessuros, nec sacramentis destitutos, sed me in hac ultima hora fore ipsorum asylum securissimum » (3).

(1) Tom. II, pag. 65.

(2) Tom. II, pag. 68.

(3) Tom. I, pag. 291.

